ปัจจัยเสี่ยงที่จะเพิ่มโอกาสการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง

ปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมการใช้ชีวิต

*โรคอ้วน

*ทานอาหารที่มีไขมันมาก

*รสเค็ม

*สูบบุหรี่หรือได้รับควันบุหรี่ต่อเนื่อง

*ดื่มสุราในปริมาณมาก

*ใช้สารเสพติด

โรคประจำตัวและความผิดปกติของหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงสมอง

*ภาวะความดันโลหิตสูง

*ไขมันคลอเรสเตอรอลสูง

*เบาหวาน

*ภาวะหยุดหายใจขณะหลับ

*โรคหัวใจ เช่น ภาวะะหัวใจเต้นผิดจังหวะชนิด atrial fibrillation, ภาวะหัวใจล้มเหลว โรคลิ้นหัวใจติดเชื้อ (infective endocarditis)

*โรคหลอดเลือดแดงที่คอตีบ (severe carotid or vertebral stenosis)

*ภาวะเลือดแดงหรือเกล็ดเลือดผิดปกติ (Polycythemia vera or Essential thrombocytosis)

*ภาวะการแข็งตัวของเลือดผิดปกติ (Thrombophilia)

*โรคหลอดเลือดผิดปกติแต่กำเนิด

การวินิจฉัยโรค

หลังจากที่ผู้ป่วยถึงโรงพยาบาล แพทย์จะทำการตรวจผู้ป่วยด้วย CT scan หรือ MRI และแพทย์จะวินิจฉัยแยกโรคที่มีอาการใกล้เคียงอย่างเช่น เนื้องอกในสมอง ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำหรือสูงผิดปกติ อื่น ๆ ด้วยวิธีการ

*การตรวจร่างกาย

*การตรวจเลือด

*การตรวจ CT scan

*การตรวจ MRI

*การตรวจหลอดเลือดแดงที่คอด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (Carotid doppler ultrasound)

*การฉีดสีเข้าหลอดเลือดสมอง (Cerebral angiogram)

วิธีการรักษาโรคหลอดเลือดสมองและภาวะเสี่ยง

ภาวะหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน

ในระยะแรกที่เกิดอาการเส้นเลือดในสมองตีบ แพทย์จะทำการประเมินผู้ป่วย หากมีข้อบ่งชี้ของการรักษาด้วยยาต้านการแข็งตัวของเลือด (anticoagulant) และไม่มีข้อห้าม แพทย์จะให้ยาต้านการแข็งตัวของเลือด และตรวจหลอดเลือดสมองด้วยเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CTA brain) ในกรณีที่มีหลอดเลือดสมองขนาดใหญ่อุดตัน แพทย์จะรักษาโดยการใช้สายสวนเข้าไปในหลอดเลือดแดงที่ขาหนีบและขึ้นไปที่สมอง (endovascular procedure) เพื่อนำเอาลิ่มเลือดที่อุดตันในหลอดเลือดออกมา (Mechanical thrombectomy)

โรคหลอดเลือดสมอง

(Stroke)

จัดทำโดย : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลวังชัย
อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

โรคหลอดเลือดสมอง (Stroke)

โรคหลอดเลือดสมอง คือภาวะที่สมองขาดเลือดหรือมีเลือดออกในสมอง ทำให้เซลล์สมองขาดออกซิเจน ส่งผลให้เซลล์สมองตาย

โรคหลอดเลือดสมองคืออะไร

โรคหลอดเลือดสมอง หรือ Stroke คือ ภาวะสมองขาดเลือดที่เกิดจากหลอดเลือดสมองตีบ/อุดตันหรือมีเลือดออกในสมอง หรืออาการเส้นเลือดในสมองตีบ ทำให้เลือดไม่สามารถไปเลี้ยงสมองได้ ทำให้เซลล์สมองขาดออกซิเจน ส่งผลให้สมองตาย ผู้ป่วยจำเป็นต้องพบแพทย์ทันที การรักษาอย่างรีบด่วนเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะช่วยลดความรุนแรงจากภาวะสมองตาย และรวมถึงลดภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ และยังป้องกันความพิการและทุพพลภาพที่จะเกิดขึ้น

ลักษณะอาการ

การสังเกตลักษณะอาการมีความสำคัญมาก ดังนั้น ควรสังเกตและตรวจเช็คอาการ หากตัวผู้ป่วยหรือคนใกล้ชิดมีอาการดังต่อไปนี้หรือไม่ เพราะอาจเป็นสัญญาณของโรคหลอดเลือดสมองได้

***พูดไม่ชัด พูดไม่ได้หรือไม่สามารถเข้าใจคำพูดของคนอื่น**

ผู้ป่วยจะรู้สึกสับสน มึนงง พูดไม่ชัด หรือมีปัญหาในการทำความเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด

***อาการอ่อนแรง (อัมพฤกษ์/อัมพาต) หรือชาบริเวณหน้า แขน ขา**

ผู้ป่วยจะเกิดอาการอ่อนแรงหรือชาอย่างเฉียบพลันบริเวณ หน้า แขนหรือขา โดยส่วนใหญ่แล้วอาการจะเกิดกับร่างกายแค่ด้านเดียว ร่วมกับอาการปากเบี้ยว พูดไม่ชัดหรือพูดไม่ได้

***ปัญหาด้านการมองเห็นที่ตาข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้าง**

ผู้ป่วยจะเกิดอาการตามัวแบบเฉียบพลัน หรือเห็นภาพซ้อน

***เวียนศีรษะ/ปวดศีรษะ**

อาการรุนแรงแบบเฉียบพลัน มักจะพบร่วมกับอาการอื่น ๆ เช่น ปัญหาด้านการเดินเซ การทรงตัว

ผู้ป่วยควรพบแพทย์ทันที หากพบอาการคล้ายคลึงกับโรคหลอดเลือดสมอง ถึงแม้ว่าอาการเหล่านั้นจะเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ และหายไป ผู้ป่วยควรปฏิบัติตามแนวทางของ “FAST” ดังต่อไปนี้

***F (Face) ใบหน้า** - ให้ผู้ป่วยพยายามยิ้ม แล้วสังเกตว่ามีอาการปากเบี้ยวหรือไม่?

***A (Arm) แขน** - ให้ผู้ป่วยพยายามยกแขนขึ้นทั้งสองข้าง เหนือศีรษะ แล้วสังเกตว่าแขนข้างใดข้างหนึ่งตกไม่มีแรง ต่างจากอีกข้างหนึ่งชัดเจน?

***S (Speech) คำพูด** - ถามคำถามง่าย ๆ ที่ผู้ป่วยน่าจะตอบได้ ฟังเสียงผู้ป่วยและความหมายในการแล้วลองสังเกตว่าเสียงผู้ป่วยพูดไม่ชัดหรือไม่?

***T (Time) ระยะเวลา** - หากเกิดอาการเหล่านี้ ควรพบแพทย์ทันที

โทรศัพท์หาสถานพยาบาลที่มีศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในพื้นที่ของผู้ป่วยทันที อย่ารอจนกว่าอาการจะดีขึ้น เพราะยิ่งผู้ป่วยได้รับการรักษาเร็วเท่าใด ยิ่งลดความเสี่ยงของภาวะสมองขาดเลือดและลดความรุนแรงของทุพพลภาพได้มากยิ่งขึ้นเท่านั้น